

ความเครียดในผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นางสาวประคอง อินทรสมบัติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

008213

11009344b

STRESS IN PATIENTS ADMITTED IN UNIVERSITY HOSPITALS

Miss Prakong Intarasombati

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

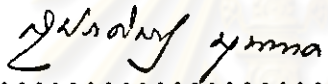
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
แผนกวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ความเครียดในผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
นางสาวประถก้อง อินทรสมบัติ
พยาบาลศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง

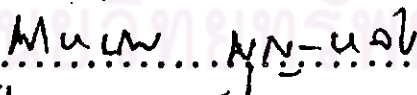
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... ศึกษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ คุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ นตาทิบุลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความเครียดในผู้ป่วยที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ชื่อนิสิต	นางสาวประคอง อินทรสมบัติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง
แผนกวิชา	พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา	2520

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเครียดของผู้ป่วยซึ่งเกิดจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล บุคลากร และความเจ็บป่วย ตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษาคือ ผู้ป่วยแผนกอายุรกรรม 50 คน และศัลยกรรม 50 คน ซึ่งรับไว้รักษาในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 3 แห่ง โดยเลือกตัวอย่างประชากร ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยนำไปหาความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงมีค่า .90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) และทดสอบ ค่าเอฟ (F - test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยอายุรกรรมและศัลยกรรม มีความเครียดทั้งส่วนรวมและแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสนองสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้ป่วย อายุรกรรมและศัลยกรรมมีความเครียดทั้งโดยส่วนรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน"
2. ผู้ป่วยชายและหญิง มีความเครียดโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลและบุคลากร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคมและความเจ็บป่วย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า

ผู้ป่วยชายและหญิงมีความเครียดทั้งโดยส่วนรวมและแต่ละคนแตกต่างกัน"

3. ผู้ป่วยโรคและสมรส มีความเครียดทั้งโดยส่วนรวมและแต่ละคนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้ป่วยโรคและสมรสมีความเครียดทั้งโดยส่วนรวมและแต่ละคนแตกต่างกัน"

4. ผู้ป่วยกลุ่มอายุแตกต่างกัน มีความเครียดเนื่องจากด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล และด้านความเจ็บป่วย แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้ป่วยกลุ่มอายุต่างกันจะมีความเครียดในแต่ละด้านแตกต่างกัน"

5. ผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเครียดเนื่องจากด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล และด้านความเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้ป่วยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความเครียดในแต่ละด้านแตกต่างกัน"

6. ผู้ป่วยที่มีอาชีพต่างกัน มีความเครียดเนื่องจากด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล บุคลากร และความเจ็บป่วย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ว่า "ผู้ป่วยที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความเครียดในแต่ละด้านแตกต่างกัน"

Thesis Title Stress in Patients Admitted in University Hospitals
Name Miss Prakong Intarasombati
Thesis Advisor Assistant Professor Parnun Boon-Long
Department Nursing Education
Academic Year 1977

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the stress of in-patient in the area of family and socio-economic, hospital environment, hospital employee and his illness, The sample for this study was 50 medical patients and 50 surgical patients selected by purposive sampling which were admitted in three university hospitals. The questionnaire was developed by researcher, and the pre-test was carried out for content validity and reliability by test-re-test method (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) was .90. The data was analyzed by using various statistical methods such as percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-test.

The major findings:

1. Comparing stress of medical and surgical patients, there was no statistically significant difference. The hypothesis was accepted. The statement of this hypothesis is "there is no difference in stress between medical and surgical patients in total and in each area."

2. Comparing stress of male and female patients, there was a statistically significant difference in all and in area of hospital environment, hospital employee at the .05 level, but there was no statistically significant difference in area of family, socio-economic, and illness. The hypothesis was rejected. The statement of this hypothesis is "there is difference in the stress between male and female patients in total and in each area."

3. Comparing stress of single and married patients, there was no statistically significant difference. The hypothesis was rejected. The statement of this hypothesis is "there is difference in the stress of single and married patients in total and in each area."

4. Differences related to age, there was a statistically significant difference by F-test in the area of family socio-economic at the .01 level, hospital environment and illness at the .05 level, there was no statistically significant difference in the area of hospital employee. The hypothesis was rejected. The statement of this hypothesis is "there is difference in stress of patients in various age groups in all four areas."

5. Differences related to education, there was a statistically significant difference in the area of family socio-economic at the .01 level and hospital employee at the .05 level, but there was no statistically significant difference in the area of hospital environment and illness. The hypothesis was rejected. The statement of this hypothesis is "there is difference in stress of patients in various level of education in all four areas."

6. Differences related to occupation, there was a statistically significant difference in the area of family, socio-economic at the .01 level, but there was no statistically significant difference in the area of hospital environment, hospital employee and illness. The hypothesis was rejected. The statement of this hypothesis is "there is difference in stress of various occupational groups in all four areas."

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ป้าหนั้น บุญ-หลง อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และเอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองอินทร์ วังศ์โสธร ได้กรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำทางคณิตศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช หัวหน้าภาควิชา พยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนคร เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่พยาบาลในโรงพยาบาลดังกล่าว ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน และขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณละออ ทันทีศิริรินทร์ และ คุณบุญนาค หิมพงษ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่าง ตลอดเวลาที่ทำวิจัยครั้งนี้ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความดี.

ประคอง อินทรสมบัติ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย...	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ...	ง
กิตติกรรมประกาศ...	ฉ
รายการตารางประกอบ...	ค
รายการแผนภูมิประกอบ...	ฅ

บทที่

1	บทนำ...	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา...	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย...	8
	ปัญหาของการวิจัย...	8
	สมมติฐานการวิจัย...	9
	ขอบเขตของการวิจัย...	9
	ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย...	9
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย...	9
	ประโยชน์ที่ใคร่ได้จากกรวิจัย...	10
	ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย...	10
2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง...	12
	ความหมายและแนวความคิดเกี่ยวกับความเครียด...	12
	สาเหตุของความเครียดทางจิตใจ...	17
	ความเครียดกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ...	23

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ประเภทของผู้ป่วยจำแนกตามโรงพยาบาล...	88
2	ผู้ป่วยจำแนกตามอายุ...	89
3	ผู้ป่วยจำแนกตามสถานภาพสมรส...	90
4	ผู้ป่วยจำแนกตามภูมิลำเนา...	91
5	ผู้ป่วยจำแนกตามอาชีพ...	92
6	ผู้ป่วยจำแนกตามรายได้ของครอบครัว...	93
7	ผู้ป่วยจำแนกตามระดับการศึกษา...	94
8	ผู้ป่วยจำแนกตามจำนวนวันที่อยู่ในโรงพยาบาลจนถึงวันสัมพัทธ์...	95
9	ผู้ป่วยจำแนกตามโรคระบบต่าง ๆ...	96
10	การจัดอันดับตำแหน่งของแหล่งความเครียด...	97
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความเครียดแต่ละด้าน...	100
12	ความเครียดของผู้ป่วยอายุรกรรมและศัลยกรรมเนื่องจากองค์ประกอบต่าง ๆ...	101
13	ความเครียดของผู้ป่วยอายุรกรรมและศัลยกรรมเนื่องจากองค์ประกอบด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม...	102
14	ความเครียดของผู้ป่วยเนื่องจากบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม...	103
15	ความเครียดของผู้ป่วยเนื่องจากบุคลากร...	105

